صد پند

سود مند

برای هر فرزند خرد مند

حضرت لقمان حکیم گا رحمه الله منسوب اولان
دیانت واخلاقده فائدهلی اولان یوز سوزنی ترجمه
ایدلدی وآنکا حکما فرسدن بزرجمهرننك حکمة
نافعه سنی ضم ایدلدی حفظ ایتدروب اوقوتولسه
اخلاقده وهم فارسیغه صبیانغه آشنالق تحصیلنه
فائده ایدر * عالم جان بارودی

بوکتاب قزان اونیویرسیتیتی ننك طبع خانهسنده
باصمه اولنمشدر ۱۸۹۱ نچی یلده

ШАГБАЗЪ-ГИРЕЙ ИЗМАИЛОВИЧЪ
АХМЕРОВЪ
КАЗАНЬ

❀ صد پند ❀

سود مند

برای هر فرزند خرد مند

حضرت لقمان حکیم گا رحمه الله منسوب اولان دیانت واخلاق‌ده فائده‌لی اولان یوزسوزنی ترجمه ایدلدی وآنکا حکماء فرس‌دن بزرجمهرننك حکمة نافعه سنی ضم ایدلدی حفظ ایندروب اوقوتولسه اخلاق‌ده وهم فارسی‌غه صبیان‌غه آشنالق تحصیلنده فائده ایدر * عالم جان بارودی

طبعسینه پیطرسبرج ده اذن ویرلدی ۲۶ نچی مارت ۱۸۹۱ نچی سنهء میلادیه

قزان ننك خزینه مطبعه سنده طبع ایدلدی

۱۰ نچی ذوالقعده سنه ۱۳۰۸ ده

بسم الله الرحمن الرحیم

صد پند لقمان حکیم برای فرزند خود

پند اوّل

ای جان پدر ـ خدای عز وجل را بشناس

(پند دوم) هر چه از پند ونصیحت گویی نخست بران کار کن

(پند سوم) سخن باندازهٔ خویش گوی

(چهارم) قدر مردم بدان

لقمان حکیم ننك یوز نصیحتی اوزی ننك بالاسی اوچون

برنچی نصیحت

ای آتاننك جانی تنکری عز وجل نی تانوغل

(٢) نصیحتدن نی نرسه ایتسانك اوّل آننك اوزره اش قیل

(٣) سوزنی اوز اولچاونك برله سویلاکل

(٤) خَلق ننك قدرین بلکل

(پنجم) حق همه کس را بشناس
(۵) هر کم ننك حقینی تانوغل

(ششم) راز خود را نگاه دار
(٦) سرنك نی ساقلاب توت

(هفتم) یار را وقت سختی بیازمای
(٧) دوست ویولداش نی قاتولق وقتنده صناغل

(هشتم) دوست را بسود وزیان امتحان کن
(٨) دوست نی فائده وزیان برله امتحان قیل

(نهم) از مردم ابله ونادان بگریز
(٩) احمق ونادان خلقدن قاچقیل

(دهم) دوست زیرك ودانا گزین
(١٠) زیرك وبلوكلی دوست سایلاغل

(یازدهم) در کار خیر جد وجهد نمای
(١١) ایزگو اش ده چنلاو وتروشونی قیل

(دوازدهم) بر زنان اعتماد مکن
(١٢) خاتونلرغه اشانماغیل

(سیزدهم) تدبیر با مردم مصلح ودانا کن
(١٣) تدبیرنی تزوك وبلوكلی کشی لر برله قیل

(چهاردهم) سخن بحجت گوی
(١٤) سوزنی دلیل برله ایتکل

(پانزدهم) جوانی را غنیمت دان
(١٥) یاشلیك نی غنیمت بل

(شانزدهم) بهنگام جوانی کاردو جهانی راست کن
(١٦) یاشلیك وقتنده ایکی جهان اشنی تُزایت

(هفتدهم) یاران ودوستان را عزیز دار
(١٧) یولداش لرنی ودوستلرنی حرمتلی توت

(هژدهم) بادوست و دشمن ابرو کشاده دار

(۱۸) دوست‌قه و دشمن‌غه قاشنك آچق توت

(نزدهم)پدرومادرراغنیمت دان

(۱۹) آتاوآنانی غنیمت بل

(بیستم) استاد را بهترینِ پدر شمر

(۲۰) استادنی آتاننك یخشی‌سی صانا

(بیست‌ویکم)خرج راباندازهٔ دخل کن

(۲۱) خراجات‌نی دخل‌غه اولچاب قل

(بیست‌ودویم)درهمه‌کارمیانه روباش

(۲۲) هر اش‌ده اورطه‌چه یروچی بول

(بیست‌وسوم)جوانمردی‌پیشهٔ خود کن

(۲۳) جوماردلقنی اوزنککا هنر قیل

(بیست‌چهارم) خدمت‌مهمان چنانچه باید‌ادا کن

(۲۴) مهمان‌غه خدمت‌نی کرك قدرلی ادا قیل

(بیست پنجم) خانهٔ کسی درایی جشم وزبان‌را نکاه‌دار

(۲۵) کشی‌اوینه کرسانك کوزنك وتلنك‌نی ساقلاغل

(بیست ششم) جامه‌وتن را پاك دار

(۲۶) کیوم وتن‌نی پاك توت

(بیست‌هفتم) باجماعت‌یار باش

(۲۷) خلق‌برله یولداش بول

(بیست‌هشتم) فرزند راعلم وادب بیاموز

(بیست‌نهم) اکر ممکن باشد سواری وتیراندازی بیاموز

(سیم) کفش وموزه که پوشی ابتدا ازپای راست کن ودر بر آوردن ازپای چپ گیر

(سی وکم) باهر کس کار باندازه اوکن

(سی ودوم) بشب چون سخن گویی آهسته ونرم گویی وچون بروز گویی بهر سونکاه کن

(سی وسیوم) کم خوردن وخفتن وکم کفتن عادت گیر

(سی وچهارم) هرچه بخود نپسندی بدیگران مپسند

(سی وپنجم) کارها بادانش وتدبیر کن

(سی وششم) نا آموخته استادی مکن

(٢٨) بالاغه علم وادب اوگرات

(٢٩) ممکن بولسه آت‌قه منو واوق آتونی اوکراتکل

(٣٠) کوش وایتوك کیسانك باشده اونك آیاقدن قیل سالغانده سول آیاقدن آل

(٣١) هرکمگا اش‌نی آننك اولچاوی برله قیل

(٣٢) کیچ ده سوز ایتسانك آقورون ویوموشاق ایت وقچان کندزده سویلسانك هرطرفقه قاراغل

(٣٣) آزیمك آزیوقلامق آزسویلشمك‌نی عادت توت

(٣٤) هر نرسه‌نی اوزنگا یاراتماسانك باشقه‌لرغه‌ده یاراتماغل

(٣٥) اشلرنی بلوك وتدبیر برله قیلغل

(٣٦) اوکرانمای استادلق قیلماغل

(سی وهفتم) بازن وگودك رازمگوی	(٣٧) خاتونغه وبالاغه سرایتما کل
(سی وهشتم) بر خیر کسان دل منه	(٣٨) کشی لر ایف گولکینه کونکل قویماغل
(سی ونهم) از بد اصلان چشم وفا مدار	(٣٩) یمان ذاتلردن یخشی لق کوتماکل
(چهلم) درهیچ کاری اندیشه مشو	(٤٠) هیچ اشکا اویسز بولماغل
(چهل ویکم) نا کرده کرده مشمر	(٤١) قیلماغاننی قیلغانغه صاناماغل
(چهل ودوم) کار امروز بفردا میفکن	(٤٢) بوکونکی اشنی ایرته کاتاشلاما
(چهل وسوم) بابزرکتر از خود مزاح مکن	(٤٣) اوزنکدن اولوغ برله مزاح قیلمه
(چهل وچارم) بامردم بزرك سخن دراز نگوی	(٤٤) اولوغ کشیلرکا اُزون سوز سویلمه
(چهل وپنجم) عوام الناس را کستاخ مساز	(٤٥) عوام ناس نی ایروکلی قیلماغل
(چهل وششم) حاجتمندرا نومید مکن	(٤٦) بوشلی کشینی امیدسز قیلمه
(چهل وهفتم) از جنك کذشته یاد مکن	(٤٧) اوتکان صوغوشنی ایسکا توشرمه
(چهل وهشتم) خیر کسان بخیر خود میامیز	(٤٨) کشی ایف کولکنی اوز ایف کولکنك برله قاتوشدرمه

(چهل ونهم) مال خود را بدوست
ودشمن منمای

(پنجاهم) خویشاوندی از
خویشاوندان مبر

(پنجاه ویکم) کسان را که نیك
باشند بغیبت یاد مکن

(پنجاه ودوم) بخود منگر

(پنجاه وسوم) جماعت که ایستاده
باشند تونیز موافقت کن

(پنجاه وچهارم) انگشتان بدهان
وبینی مگذران

(پنجاه وپنجم) درپیش مردم خلال
دندان مکن

(پنجاه وششم) آب دهن وبینی
باواز بلند نینداز

(پنجاه وهفتم) در فاژه دست بر
دهن نه

(پنجاه وهشتم) بروی مردم
کاهلی مکش

(۴۹) مالنکنی دوست
دوشمن غه بلدرمه

(۵۰) قرنداشلردن
قرنداشلیکنی کیسمه

(۵۱) اینکو کشیلرنی
غیبت قیلمه

(۵۲) اورنکا کونکل قویماغل

(۵۳) خلق تورغان بولسه لر
سن ده موافقت قیل

(۵۴) آغز وبرون غه بارمق
اونکارمه

(۵۵) خلق آلدنده تش
قازوماغل

(۵۶) آغز وبرون صوینی
قاتی آواز برله تاشلامه

(۵۷) ایسناکانده آغزغه
قول قوی

(۵۸) خلق آلدنده
سوزلماغل

(پنجاه‌ونهم) انگشت در بینی مکن
(شصتم) سخن هزل آمیخته مگوی
(شصت‌ویکم) مردم‌را پیش مردم خجل مکن
(شصت‌ودوم) غمازی بچشم وابرو مکن
(شصت‌وسوم) سخن گفته دیگر بار مخواه
(شصت‌وچهارم) از سخنی که خنده آید حذر کن
(شصت‌وپنجم) ثنای خود واهل‌خود پیش کس مگوی
(شصت‌وششم) خودرا چون زنان نیارای
(شصت‌وهفتم) هرگیز بمراد فرزندان مباش
(شصت وهشتم) زبان نگهدار

(٥٩) برونغه بارمق تونقماغل
(٦٠) سوزنی اویون قانوشدروب ایتمه
(٦١) خلق‌نی خلق آلدنده اویالتمه
(٦٢) کوز وقاش برله کشی‌نی عیب‌لامه
(٦٣) ایتولکان سوزنی ایکنچی قات استامه
(٦٤) کولارلیك سوزدن ساقلان
(٦٥) اوزنکنی واهلنکنی کشی آلدنده ماقتاب سویلامه
(٦٦) اوزنکنی خانونلر کبی تورزاتمه
(٦٧) هیچ وقت باللار تلاکانچه بولمه
(٦٨) تل صاقلاغل

(شصت‌ونهم)

(شصت‌ونهم) در وقت سخن دست مجنبان

(هفتادم) حرمت همه کس را پاس دار

(هفتادویکم) به بد آمدکسان همدستان مشو

(هفتادودوم) مرده را به بدی یادمکن که سود ندارد

(هفتادوسوم) تاتوانی جنك وخصومت مساز

(هفتادوچارم) قوّت آزما مباش

(هفتادوپنجم) آزموده نیکان راجز بصلاح گمان مبر

(هفتادوششم) نان خودرا بر سفرهٔ دیگران مخور

(هفتادوهفتم) درکارها تعجیل مکن

(هفتاد وهشتم) برای دنیا خودرا در رنج میفکن

(٦٩) سوز اینکانده قول سلکوتمه

(٧٠) هرکم‌ننك حرمتنی صاقله

(٧١)

(٧٢) اولوكنی یمانلیق برله ذکر ایتمه که فائده ایتمس

(٧٣) ممکن قدر صوغش ودشمنلق یاصامه

(٧٤) قوّت صناوچی بولماغل

(٧٥) ایذکولر عادتیکا یخشی لقدن باشقه گمان قیلمه

(٧٦) اوز ایکمکنکنی کشی دستارخانده یمه

(٧٧) اشلرده آشیغچ لق قیلمه

(٧٨) دنیا اوچون اوزنکنی مشقتکا صالمه

(هفتادونهم) هر که خود را
نشناسد اورا بشناس
(هشتادم) درحالت غضب سخن
سنجیده کوی
(هشتادویکم) به آستین آب
بینی پاك مکن
(هشتادودوم) بوقت برامدن
آفتاب مخسب
(هشتادوسوم) پیش مردم مخور
(هشتاد وچارم) ازبزرکان
براه پیش نرو
(هشتادوپنجم) درمیان سخن
مردم میا
(هشتادوششم) سر بزانو منه
(هشتادوهفتم) چپ وراست
منکر بلکه نظر سوی زمین بدار
(هشتادوهشتم) اکر توانی
برستور برهنه سوار مشو

(۷۹) هر کم اوزینی تانوماسه
اول کشی نی تانوغل
(۸۰) آچو وقتنده سوزنی
سایلاب سویله
(۸۱) ینك برله برون صوینی
پاکلاماکل
(۸۲) قویاش چقانده
یوقلامه
(۸۳) کشی لر آلدنده آشاماغل
(۸۴) یولده اولوغ لردن
آلده یورمه
(۸۵) خلق ننك سوزی
آراسنه کرمه
(۸۶) تزکه باش قویمه
(۸۷) اونك غه وسولغه قارامه
بلکه کوزنکنی یر طرفینه توت
(۸۸) اکر کوچنك یتسه
حیوانغه یالانغاچ منمه آطلانمه

(هشتادونهم) پیش مهمان بکسی خشم مکن

(نودم) مهمان‌را کارنفرمای

(نودویکم) بادیوانه ومست سخن مکوی

(نودودوم) بافارغان‌واوباشان برسر محلها منشین

(نودوسوم) بهرسودوزیان آبروی خود مریز

(نودوچارم)فضول‌متکبرمباش

(نودوپنجم) خصومت مردم بخویش مگیر

(نودوششم) ازجنك وفتنه برگران باش

(نودوهفتم)بی‌کاردوانگشتری ودرم مباش

(نودوهشتم) مراعات کن چندانکه خودرا خوار نسازی

(نودونهم) فروتن باش

(۸۹) قوناق آلدنده بر کشی‌کاده آچولانمه

(۹۰) قوناق‌غه اش‌قوشما

(۹۱) جولارکه ایسرك‌كه سوز ایتمه

(۹۲) اش‌سزوآبرویسزکشیلر برله محله باشلرنده اوتورمه

(۹۳) هرفایلاغه‌وزیان‌غه آبروینکنی توکمه

(۹۴) فائلاسزمتکبربولمه

(۹۵) خلق‌خصومتنی‌اوزنکا آلمه

(۹۶) صوغش وفتنه‌دن

(۹۷) بچاقسز یوزکسز آقچه‌سز بولمه

(۹۸) رعایه قیل - اوزنکنی خوار ایتمس قدرلی

(۹۹) توبانچیلك‌برله بول

(پند صدم) زندگانی کن
بخدای تعالی بصدق
وبنفس بقهر وباخلق بانصاف
به بزرگان بخدمت به خوردان
به شفقت بدرویشان بسخاوت
بدوستان ویاران به نصیحت
بدشمنان بحلم بجاهلان
بخاموشی
بعالمان بتواضع
برمال کسی طمع مکن
وچون پیش آید منع مکن
وچون بیش آید جمع مکن
وگفت سه هزار کلمه درنصیحت
نوشته ام
سه کلمه ازان بر گزیده
ام
دوازان یاد داریکی را
فراموش کن

(١٠٠) ترکلك قیل تنکری
تعالی کا راستلیق برله
ونفسکا قهر برله خلق غه انصاف برله
الوغلرغه خدمت برله کیچیلرکا
شفقت برله فقیرلرغه جومردلق برله
دوستلرغه یولداشلرغه نصیحت برله
دشمنلرغه حلم برله نادانلرغه
سکوت برله
عالملرکا تواضع برله ترکلك قیل
هیچ کمنینك مالنه طمع قیلمه
مال آلغه کلکانده منع قیلمه
مال کوب کلکانده جمع قیلمه
لقمان ایتدی نصیحتده اوچ
منك سوز یازدم
آلاردن اوچ سوز سایلاب
آلدوم
ایکی سنی ایسده توت برسنی
اونوت

یعنی خدای تعالی را و مرگ را یاد دار
ونیکی کرده را فراموش کن
ونیز فرموده اند که
خاموشی هفت خاصیت دارد
(۱) زینت بی پیرایه
(۲) هیبت بی سلطنت
(۳) عبادت بی محنت
(٤) حصاری بی دیوار
(۵) بی نیازی ازعذر خواهی
(٦) فراغ از کرام کاتبین
(۷) پوشیدن عیبها

یعنی الله تعالی نی واولوم نی ایسلا نوت قیلغان ایذ کولکنکنی اونوت
حضرت لقمان دخی بیوردیلرکه
سکوت یدی خاصیت تونار
(۱) کیوم سز زینت
(۲) پادشالق سز مهابت
(۳) محنت سز عبادت
(٤) قیماسز قورغان
(۵) عذر تلاودن خلاص لیق
(٦) حرمتلو یازوچی فرشته لرنك یازوندن قوتلمق
(۷) عیب لرننك قابلانماقی

* تم * ﴿ بیت ﴾ * تم *

بطبعم هیچ مضمون به زلب بستن نمی آید
خموشی معنیی دارد که درگفتن نمی آید

ایرون یابودن آرتق مضمون عقلم کا کلمایدر. سکوت ننك فائده سی بارکه ایتمك ممکن توکل

سینهار اخامشی کنجینهٔ کوهر کند

یاد دارم از صدف این نکتهٔ سربسته را

سکوت کوکرکارنی جوهرخزینه‌سی قیلور. اوشبو باشی بیلی نکته‌نی انجو صاوتندن آلوب یادمده ساقلای من * تم

پاسخ راسخ

برسشهای نوشیروان پادشاه و پاسخهای وزیرا و حکیم بزرجمهر (سؤال) ازخدای تعالی چه باید خواست (جواب) خیریت دارین (سؤال) سلوك چیست (جواب) تعمیل احکام الهی (سؤال) عمر چگونه باید گذرانید (جواب) عمر بخوشنودی دلها گذار (مصرع) تازتو خوشنود شود کردگار (س) مردم را کدام شغل بهترست (ج) تحصیل علم (س) علم چه نتیجه دهد (ج) اگر کهتر باشی مهتر گردی واکر فقیر باشی توانگیر گردی (س) راه راست بچه شناخته شود (ج) بروشنی علم (س) دنیا چه را گویند (ج) هرچه در آخرت بکارنیاید (س) خوشنودی خدای تعالی بچه حاصل شود (ج) بخوشنودی ابوین (س) مشورت بکه باید کرد (ج) بامرددانا (س) نیك بخت بچه شناخته شود (ج) بسه علامت بطلب علم وسخاوت وشگفته رویی (س) حد سخاوت چیست (ج) بذل موجود (س)

بهترین کارها چیست (ج) درمجلس علما وحکما نشستن
وازصحبت ایشان متمتع شدن (س) بدترین کارها چیست
(ج) سؤال کردن (س) عارف کرا گویند (ج) آنکه
خودرا ازدیگران کمتروبدتر داند (س) این صفت چگونه
حاصل آید (ج) ازصحبت علماوفقرا (س) اسباب معرفت
چیست (ج) صبر وشکر (س) دل بسوی عبادت الهی
بچه مائل شود (ج) بیاد داشتن مرگ (س) دردنیاچگونه
باید ماند (ج) مثل مسافری که درسرای فرودآید وچون
شب بگذرد صبح کوچ کند (س) بمنزل چگونه توان رسید
(ج) بسبکباری (س) مردم را از جان چه عزیز تراست
(ج) دیندار را دین وبیدین را درهم (س) حسن وقبح
مردم بچه شناخته شود (ج) بمعامله (س) کدام سخن است که
راست باشد ودروغ نماید (ج) بیان زورجوانی در پیری
وذکر عیش توانگیری درفقیری (س) یارکی شناخته میشود
(ج) هنگام حاجتمندی یار واغیار توان شناخت (س)
فرزند ناخلف بچه ماند (ج) بانگشت زائد که اگر ببرند
درد کند واگر بگذارند عیب بود (س) محبت بچه افزاید
(ج) بپوشش عیب (س) دوای گناه چیست (ج) توبه
کردن (س) صاحب دولت را کدام عمل خوشتراست

(ج) بمحتاجان دادن وبتواضع مهمانان پرداختن (س) کدام کس است که هرجاکه رود اورا دوست دارند (ج) صاحب ادب (س) کدام کس است که اگر صد عیب داشته باشد بروی عیب نگیرند (ج) مرد سخی (س) صاحب همت کیست (ج) آنکه نعمت آخرت بر نعمت دنیا گزیند (س) بیداری بهترست یاخواب (ج) آگاه را بیداری وغافل را خواب (س) کدام مرض است که طبیب ازعلاج آن فروماند (ج) حماقت وابلهی ست (س) بهتراز زندکانی چیست وبدتراز مرك چیست (ج) بهتراز زندگانی نیکنامی است وبدترازمرك بدنامی (س) دوست کدام است (ج) آنکه پیش مردم عیبهای ترا پوشد وهنرهای ترا ظاهر کند (س) انسان از کدام عمل محبوب دلها شود (ج) از راست بازی وشگفته رویی (س) دوست صادق کیست (ج) آنکه درنیکی ترا یاری کند واز بدی ترا باز دارد (س) دل دریافتن چیست ودل شکستن چیست (ج) دل دریافتن بآرزو رسانیدن ست ودل شکستن آز آرزو بازداشتن (س) ازدوست چون ناشایستگی پدید آید چگونه از وباید برید (ج) بکم رفتن پیش وی ونا پرسیدن ازحالش (س) نیکی کردن بهترست یا ازبدی دورماندن (ج) ازبدی دورماندن

بهترست ازهمه نیکی‌ها (س) ازمردم کدام عاقل تراست (ج) آنکه بسیار داندوکم گوید (س) چه سازم محتاج طبیب‌نشوم (ج) کم خوردن وکم خوابیدن (س) چه‌کنم از گزنده محفوظ مانم (ج) بپرهیز از استخفاف سه کس پادشاه وعالم ودوست‌صادق (س) چه سازم تامردم‌مرادوست دارند (ج) درمعامله از راستی مگذر ودروغ مگو وباکسی خلاف مشو وکسی را بدست وزبان میازار (س) درجهان کدام نیك بخت ترست (ج) آنکه خودرا بسخاوت‌وراستی بیاراید (س) عبادت چند قسم است (ج) سه قسم اول عبادت دل دوم عبادت زبان سوم عبادت جوارح (س) بهرهء هریك ازینها چیست (ج) بهرهٔ دل فکروبهرهٔ زبان ذکروبهرهٔ جوارح ریاضت (س) نشان دوست نیك‌چیست (ج) آنکه خطاء توبیند ونصیحت ازتودریغ ندارد (س) حاجت خواستن ازکه بهترست (ج) ازان‌که توان داد هرچه خواهی ومستحق آن باشی (س) برای کسی‌که در مجلس ما بیاید‌برماچه واجب است (ج) سه چیست اول چون در آید‌اورا راه دادن دوم چون بنشیند روسوی‌اوکردن سوم چون‌سخن گوید‌اوراپاسخ دادن (س) ازمردم‌کدام مستقبل ترست (ج) آنکه از مخالفت دنیا آزرده وتنك دل نشود

(س) کدام شیرینی ست آخرش تلخ ست (ج) شباب
(س) کدام پستی ست که از همه بلندی بر ترست (ج)
خاکساری * باخر رسید پاسخهای وزیر حکیم بزرجمهر فارسی

هر سخن سود مندرا یاد کن — هم بمضمون نصیحت کار کن
دولتت افزون باشد روز بروز — رحمت حق بر تو باشد شب و روز

بسم الله الرحمن الرحیم

مناجات بجناب مجیب الدعوات از جملهٔ پند نامهٔ شیخ فرید الدین عطا رحمه الله تعالی

پادشاها جرم ما را در گذار — ما گنهکاریم وتو آمر زکار
تو نکوکاری وما بد کرده ایم — جرم بی اندازه بیحد کرده ایم
سالها دربند عصیان گشته ایم — آخر از کرده پشیمان گشته ایم
دائما در فسق وعصیان مانده ایم — همقرین نفس وشیطان مانده ایم
روز وشب اندر معاصی بوده ایم — غافل از امر ونواهی بوده ایم
بی گنه نگذشت برما ساعتی — با حضور دل نکردم طاعتی
بردر آمد بندهٔ بگر یخته — آبروی خود بعصیان ریخته
مغفرت دارد امید از لطف تو — زانکه خود فرمودهٔ لا تقنطوا
بحر الطاف تو بی پایان بود — نا امید از رحمتت شیطان بود
نفس وشیطان زد کریما راه من — رحمتت باشد شفاعت خواه من

چشم دارم ازگنه پاکم کنی	پیش ازان کاندر لحد خاکم کنی
اندران دم کز بدن جانم بری	از جهان بانور ایمانم بری

الحمد لله که نوشتن رسائل نافعه بفضل او تعالی وتقدس
باتمام رسید سال یکهزار وسیصد وهشت
شانزدهم ماه ربیع ثانی بقلم خاکسار
عالم جان قزانی بارودی

فصل پنجم

پاسخ راسخ